

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Prop. 15 L

(2011–2012)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Midlertidig endring i pengespilloven (gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité)

*Tilråding fra Kulturdepartementet 11. november 2011,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Kulturdepartementet foreslår i denne proposisjonen en lovendring som vil åpne for å gi Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité en gave i anledning 150-årsjubileet. Denne gaven skal finansieres gjennom en lottotrekning i regi av Norsk Tipping. Siden en slik gave vil berøre den lovfestede fordelingsnøkkelen for overskuddet fra Norsk Tippings spill, er en lovendring nødvendig.

2 Bakgrunnen for proposisjonen

2.1 Innledning

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) fyller 150 år i 2011. NIF er en viktig aktør i sivilsamfunnet og den største frivillige organisasjonen i Norge med mer enn 2 millioner medlemmer. Forbundet er representert i alle landets kommuner, og engasjerer svært mange barn og ungdommer i ulike aktiviteter. De senere årene har det vært et økende fokus på frafall av ungdom. Regjeringen, ved Kulturdepartementet, ønsker i anledning jubileet å gi en gave som kan bidra til å videreføre og styrke NIFs satsing på

ungdom. Departementet ønsker derfor å gi forbundet halvparten av overskuddet fra en særskilt lottotrekning. NIF har i de siste 50 år hatt et nært samarbeid med Norsk Tipping, og det er derfor naturlig og ønskelig at det nettopp er en av selskaps trekkninger som er utgangspunktet for gaven.

2.2 Høringsbrev 15. september 2011

Forslaget til midlertidig endring i pengespilloven ble 15. september 2011 sendt på høring. Høringsfrist ble med hjemmel i utredningsinstruksen forkortet til 3 uker. Adressater for høringsbrevet var følgende:

De 10 humanitære AS

Frivillighet Norge

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Norsk musikkråd

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Finansdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Lotteri- og stiftelsestilsynet

Lotterinemnda

Norsk Tipping AS

3 Jubileumsgave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

3.1 Gjeldende rett

Etter lov om pengespill § 10 første ledd skal overskuddet fra spillevirksomheten i Norsk Tipping AS fordeles med 45,5 % til idrettsformål, 36,5 % til kulturformål og 18 % til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner.

3.2 Høringsbrevets forslag

I høringsbrev av 15. september 2011 ble det foreslått en lovendring som gir et midlertidig unntak fra tippenøkkelen for én enkelt lottotrekning i 2012. Overskuddet fra den aktuelle lottotrekningen fordeles slik: 50 % går til fordeling etter den alminnelige tippenøkkelen og 50 % utgjør en gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Gaven skal gå uavkortet til forbundets ungdomsarbeid.

Det ble foreslått at trekningen avholdes lørdag 7. januar 2012, og at den knyttes opp til Idrettsgal-laen som finner sted samme dag. Den aktuelle spilleomgangen vil gjennomføres etter særskilt dialog mellom Norsk Tipping AS og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

Denne finansieringsløsningen er foreslått på bakgrunn av de tette historiske bånd mellom idretten i Norge og Norsk Tipping de siste 50 årene. Det er derfor naturlig og ønskelig at det er nettopp en av Norsk Tippings trekninger som er utgangspunktet for gaven.

3.3 Høringsinstansenes syn

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner støtter forslaget, men uttaler:

”LNU bed i den sammenheng departementet om å klårleggje i kva grad forslaget er eit uttrykk for ein ny praksis frå departementets side, med liknande mellombelse endringar i framtida. Dersom departementet ikkje ser føre seg ein slik ny praksis, meiner LNU det hadde vore klokt å finansiere denne gåva over det ordinære budsjettet til departementet, eller gjennom ei omfram løyving frå Stortinget.”

Norges Musikkråd uttaler:

”Norsk musikkråd støtter forslag til midlertidig endring i pengespilloven – gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, forutsatt at tippenøkkelen slik den er i dag forblir uendret.”

Musikkrådet understreker i sitt høringssvar at bidraget til gaven fra kulturlivet er vesentlig, men akseptabelt som en engangsforeteelse til et godt formål. Forutsetningen er at kulturens andel av tippenøkkelen ikke svekkes på varig basis.

Frivillighet Norge uttaler:

”Frivillighet Norge mener på generelt grunnlag at det er uheldig å endre lover midlertidig til ugunst for svært mange av dem som har innrettet seg etter loven, på kort varsel.

Frivillighet Norge tillater seg derfor å foreslå at regjeringen velger en måte å finansiere gaven til NIF på som ikke påvirker de øvrige tippemiddelberettigede organisasjonenes inntekter.

Dette kan for eksempel oppnås gjennom avvikling av en ekstra spilleomgang med NIF som eneste overskuddsmottaker, slik kulturministeren skisserte under gavetildelingen på Idrettsforbundets jubileumsfeiring 15. mars 2011. Et annet alternativ er at regjeringens gave finansieres over statsbudsjettet, på samme måte som regjeringens gave til den årlige TV-aksjonen.”

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité gir i sin uttalelse uttrykk for overraskelse over at Norsk Tipping har vært lite innstilt på å gjennomføre en ekstra ordinær spilleomgang.

De 10 humanitære AS er i utgangspunktet positive til en gave til NIF i anledning 150-års jubileet, men uttaler:

”På et prinsipielt grunnlag mener 10H det er uheldig å endre pengespilloven midlertidig, slik regjeringen foreslår, for at enkelte overskuddsmottagere skal tilgodeses spesielt. De anser det som ekstraordinært at midler trekkes ut av spilleoverskuddet før fordeling gjennom tippenøkkelen, og fordeles til en enkelt overskuddsmottager. 10H er bekymret for at dette skal skape presenens for hvordan regjeringen ser på lignende saker i fremtiden, og videre at formål som i dag ikke er en del av tippenøkkelen kan kreve lignende tiltak.”

3.4 Departementets vurdering

Departementet mener at én lottotrekning som fordeles slik at 50 % går til fordeling etter den alminnelige tippenøkkelen og 50 % utgjør en gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), vil kunne føre til økt oppmerksomhet på Norsk Tipping som en samfunnsansvarlig pengespilltilbyder og selskapets rolle knyttet til finansiering av gode formål i Norge.

Av tekniske årsaker vil være mest hensiktsmessig å gjennomføre jubileumsgaven som en del av en ordinær trekning. Denne løsningen kan gjennomføres innenfor det eksisterende rammeverket både når det gjelder premiestruktur, praktisk gjennomføring av trekningen og kommisjonærenes system.

En ekstra lottotrekning (i tillegg til den ordinære lottotrekningen) med NIF som eneste overskuddsmottager, vil kreve omfattende omlegging av Norsk Tippings infrastruktur, i tillegg til utvikling og omlegging av datasystemene i kommisjonærleddet. Dette vil også medføre store investeringskostnader som vil svekke overskuddet fra trekningen. Samtidig vil utviklingen av nye spill i selskapets portefølje bli utsatt. Dette er en løsning som kan medføre lavere utbetalinger til alle formål på sikt. Departementet mener derfor at en ekstra lottotrekning (i tillegg til den ordinære lottotrekningen) vil være dyrere på lang sikt enn det alternativet som foreslås i lovendringen.

Etter departementets syn vil en slik jubileumsgave til NIF ikke sette en uheldig presedens for fremtiden. Det skapes heller ikke en uforutsigbar situasjon for de øvrige formålene som mottar utbetalinger fra tippenøkkelen. Samtidig foreligger det særlige forhold som tilsier at NIF bør få en slik gave. Forbundet har hatt en særstilling i det norske organisasjonslivet i mange år og har spilt en historisk viktig rolle både for folkehelsen og som en inkluderingsarena. NIF er i tillegg det frivillige Norges største organisasjon. Samtidig har det eksistert tette historiske bånd mellom idretten i Norge og Norsk Tipping de siste 50 årene. På bakgrunn av dette mener departementet at det bør vedtas en lovendring som gir et midlertidig unntak fra tippenøkkelen for én enkelt lottotrekning.

3.5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Norsk Tipping omsetter for ca. 70 mill. kroner i en ordinær lottoomgang. Etter fradrag for gevinster

og andre kostnader gjenstår normalt ca. 25 mill. kroner til fordeling etter tippenøkkelen. Dette innebærer at overskuddet fra en normal lottoomgang fordeles med ca. 11 mill. kroner til idrett (45,5 %), ca. 9 mill. kroner til kultur (36,5 %) og ca. 4,5 mill. kroner til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner (18 %).

Departementet foreslår at overskuddet i den aktuelle lottoomgangen fordeles slik at 50 % av overskuddet tilfaller NIF i gave, mens 50 % fordeles etter den ordinære tippenøkkelen. Beregnet med utgangspunkt i en lottoomgang med normal omsetning, vil dette gi ca. 18 mill. kroner til idrettsformål (50 % av 25 mill. kroner + 45,5 % av 12,5 mill. kroner), 4,5 mill. kroner til kultur (36,5 % av 12,5 mill. kroner) og ca. 1,5 mill. kroner til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner (18 % av 12,5 mill. kroner). Det er imidlertid ventet at omsetningen i den aktuelle spilleomgangen vil bli høyere enn normalomsetningen. Hvor stor omsetningen vil bli, vil først bli klart når trekningen er avholdt.

Dersom omsetningen i den aktuelle lottoomgangen øker opp mot 90 mill. kroner, vil idretten kunne motta totalt ca. 25 mill. kroner dersom halvparten fordeles direkte til idretten som en 150-års-gave. Sammenlignet med en ordinær lottoomgang vil gaven dermed kunne utgjøre ca. 14 mill. kroner. Dette er nærmere illustrert i oversikten nedenfor. Det understrekes at tallene for omsetning og overskudd er anslag.

1. Overskuddsfordeling i en ordinær lottoomgang (ca. 70 mill. kroner i omsetning):

Overskudd etter fradrag for gevinster og kostnader: ca. 25 mill. kroner. Av dette går:

- 45,5 % (11,3 mill. kroner) til idrett
- 36,5 % (9,2 mill. kroner) til kultur
- 18,0 % (4,5 mill. kroner) til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

2. Overskuddsfordeling ihht. lovendringsforslaget forutsatt økt omsetning (anslag 90 mill. kroner i omsetning):

Overskudd etter fradrag for gevinster og kostnader: ca. 35 mill. kroner. Av disse vil:

- Idretten først få utdelt ca. 17,5 millioner kroner i gave. De resterende fordeles med:
- 45,5 % (8,0 mill. kroner) til idrett
- 36,5 % (6,3 mill. kroner) til kultur
- 18,0 % (3,2 mill. kroner) til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Lovendringsforslaget har ikke særskilte økonomiske eller administrative konsekvenser for staten.

Kulturdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om midlertidig endring i pengespilloven (gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité).

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om midlertidig endring i pengespilloven (gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om midlertidig endring i pengespilloven (gave til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité)

I

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. gjøres følgende endring:

§ 10 nytt fjerde ledd skal lyde:

I 2012 kan det gjennomføres en spilleomgang for tallspillet Lotto hvor overskuddet fra spilleom-

gangen fordeles med 50 % til Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité og 50 % fordeles etter første ledd tredje punktum.

II

Loven trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2012.
